

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 4 juli 2013

MEDITATIE

Een waar gebed

Wat is het een groot wonder als we waarlijk als een arme bedelaar zouden worden bevonden aan de troon der genade en der gebeden. Geen besproken bedelaar, geen nagedane bedelaar, maar een bedelaar die door de ontledigende bediening des Heiligen Geestes is arm gemaakt.

Om te bedelen als een rechteloze en hopeloze, die in zichzelf niets meer heeft overgehouden. Die zijn bidden niet meer ziet als bidden, zijn roepen niet meer als roepen. Maar alleen zijn klacht aan God bekend maakt en in zijn totale verdorvenheid het van Hem alleen verwacht. Deze psalm geeft een klacht weer, vanwege zware ellende en een verdrukte gemeente. Maar ook een gebed om verlossing uit dezelve en zich verkwikkend in Gods altijd durende barmhartigheid. En Sion mag ook roemen in de eeuwige en oneindige macht des Heeren.

'Een gebed des verdrukten, als hij overstelpt is en zijn klacht uitstort

O HEERE!, hoor mijn gebed, en laat mijn geroep tot U komen.

Psalm 102:2

voor het aangezicht des HEEREN'. Kanttekening: 'de ellendige gevangenen in Babel'. En ondanks dit alles het gebed tot God richten, waar alleen alle hulp en verwachting vandaan komen kan. Onder alle omstandigheden: 'O HEERE'. Dat was het enige waar hij zijn geroep naar wilde richten.

Zijn enige Toevlucht en hoop in de benauwde dagen en moeilijke omstandigheden. Hoor wat hij in deze psalm nu spreekt: 'Hoor mijn gebed'. In alles vraagt hij of God Zich wil openbaren en bekendmaken. 'Hoor mijn gebed', het is de taal van een ontblote bidder, wachtende op genade en sterkte. Alles begeerde hij bij God, ja Zijn God te brengen. Mogen we hier nu enige

zaken uit nemen. 'Laat mijn geroep tot U komen'. Nu eerst in het natuurlijke voor onze jeugd op reis naar de Godsontmoeting. Jeugd, kennen we iets van dat roepen en vragen naar dat nieuwe leven? Het is zo nodig om te vragen naar de oude paden, hoe God zijn volk altijd heeft bekeerd. Hebben we God nog nodig in het afleggen van de examens? In het werk wat we doen? In de omstandigheden waar we in verkeren? In de ziekte die we mogelijk in ons omdragen? In het onbegrip wat we misschien tegenkomen? In het verdriet wat we hebben? Maar ook een vraag voor ons allemaal, in het natuurlijke.

Hebben we nog een gedurig gebed om alles van Hem te verwachten? De opvoeding? De moeilijke tijd waar we in leven? De zonden van land en volk? De oprukkende vervreemding van God en gebod? Waar zijn de bidders aan de troon der genade, als de kurken waar alles op drijft? Maar kom, volk des Heeren. Het gaat toch goed. Hij regeert naar Zijn besluit. Waar is uw roepen om bekendmaking van Zijn Zoon? Uw roepen om een opwas in de kennis van Christus? Uw roepen om vergeving der zonden? Uw roepen om een thuiskomen? Uw roepen om de aanneming tot kinderen? Uw roepen om de komst van de Trooster? Uw roepen om kennis van een Drieënige God? We zouden door kunnen gaan, vult u het zelf maar in. Nog op te kunnen gaan naar Gods huis? Is het geen wonder? Dat we allen als een rechteloze bidder, door genade, zo werden gevonden aan de troon der genade.

*Is er nog, o groot Ontfermer,
Is er voor een nare kermer,
Voor een schreier nog gehoor?
Is er nog een open oor?
Mag een mond vervuld met zonden,
Mag een ziel vervuld van wonden,
Die van etter vloeien mag,
Die nog uiten haar geklag?*

Yerseke,

ds. C. van Krimpen

Inhoud

- 1 Een waar gebed
- 2 Alternatieve geneeswijzen (1)
- 3 Bijbelstudie: De Heilige Geest (14)
- 4 De goede Olijfboom in Boskoop
- 5 Even maar...
- 6 'Ik ga niet meer naar de kerk...'
- 7 "Wat zijn u deze stenen?"
- 8 Zoeken naar kerkelijke eenheid (3)
- 9 Kerknieuws
- 10 Berichten
- 11 Kerkdiensten

91e jaargang

Nr. 40

Alternatieve geneeswijzen

Inleiding

Veel mensen, behorend tot de gereformeerde gezindte, maken gebruik van alternatieve geneeswijzen. De afgelopen jaren zijn bij de redactie en het deputaatschap van De Saambinder meerdere vragen gekomen over gebruik van alternatieve geneeswijzen. Een van de predikant-deputaten schreef in een bijgevoegd briefje: 'Veel sterkte in alle dingen en met veel interesse lees ik DV de artikelen. Zeker het onderwerp over homeopathische middelen is in onze gezindte gevoelig, heb ik ervaren als emeritus-drogist'.

Er zullen er onder de lezers zijn die ervaren hebben: 'het heeft geholpen'. Dan is het best moeilijk om te horen dat er misschien een kritische kanttekening wordt geplaatst. Ondanks dat het een gevoelig onderwerp is en bij sommige lezers de gemoederen verhit kunnen raken, lijkt het ons goed de vragenstellers tegemoet te komen.

Wij zijn werkzaam als respectievelijk internist-hematoloog en huisarts. In onze spreekkamers hebben we regelmatig gesprekken met patiënten over het nut van alternatieve behandelingen. Het onderwerp heeft in de loop der jaren onze interesse gewekt. Wij hebben niet de intentie dat wij de wijsheid in pacht hebben. Toch denken we dat het goed is om iets over de achtergrond van de alternatieve geneesmethoden te schrijven en deze informatie aan u door te geven. Omdat wij denken ook van u te kunnen leren, stellen wij voor dat u via het emailadres alternatief@kliksafe.nl op de artikelen kunt reageren. En dus niet op het mailadres van de redactie. U zult geen persoonlijk antwoord krijgen. Wel zijn we van plan om het laatste artikel te schrijven n.a.v. uw reacties.

Reguliere geneeskunde

Als u met klachten naar de huisarts of de specialist in het ziekenhuis gaat, maakt u gebruik van de reguliere geneeskunde. De arts die u bezoekt is

opgeleid aan een medische faculteit. De manier van geneeskunde bedrijven, wordt voor een belangrijk deel bepaald door logisch redeneren vanuit het principe van oorzaak en gevolg. De behandelingen zijn gebaseerd op *objectief wetenschappelijk onderzoek*. Hierdoor komen steeds betere medicijnen op de markt.

De geneeskunde heeft vooral vanaf de twintigste eeuw een duizelingwekkende vlucht gemaakt. Denk alleen al aan de vakgebieden cardiologie, hematologie, chirurgie en de transplantatiegeneeskunde. Van de vele mogelijkheden die de geneeskunde biedt, mogen we dankbaar gebruik maken. Toch is er ook een andere kant. Door de toename van de behandelmogelijkheden richt de aandacht zich steeds meer op het bereiken van successen en het liefst genezing. Hierdoor dreigt het gevaar dat een zieke wordt gereduceerd tot een ziekte. Dit wordt mede veroorzaakt doordat in de reguliere geneeskunde een *mechanisch mensbeeld* gehanteerd wordt. Lichaam en geest worden als gescheiden eenheden gezien. Daarbij komt nog dat het lijkt alsof God niet bestaat. Met de Schepper wordt steeds minder rekening gehouden. Medicijnen hebben het gebed vervangen.

Alternatieve geneeswijzen

Onder alternatieve geneeswijzen vallen alle therapieën, geneesmiddelen en diagnostische handelingen waarvoor geen algemeen aanvaard wetenschappelijk bewijs is geleverd en die meestal niet aan medische faculteiten worden gedoceerd.

Ons land kent een grote belangstelling voor alternatieve geneeswijzen. Ieder jaar gaan 2,3 miljoen mensen naar een alternatieve behandelaar. Dat is zo'n 15% van de bevolking. De meest gebruikte alternatieve geneesmethoden zijn: homeopathie (50%), acupunctuur (11%), paranormale geneeswijzen (9%) en natuurgeneeskunde (5%).

Wie maken gebruik van alternatieve geneeswijzen?

1. Pragmatici. Zij maken het liefst ge-

bruik van natuurlijke geneesmethoden. De meesten denken: 'Baat het niet, het schaadt ook niet'. We hoeven niet bang te zijn voor bijwerkingen.

2. Teleurgestelden of gefrustreerden. De reguliere artsen kunnen niet altijd helpen. Bij deze categorie gaat het vooral om chronische klachten zoals hoofdpijn, eczeem, maag- en darmklachten en vermoeidheidsklachten.
3. Onbegrepenen. Door het mechanisch mensbeeld in de reguliere geneeskunde is er te veel aandacht voor de ziekte en nogal eens te weinig voor de unieke persoon.

Onder alternatieve geneeswijzen vallen alle therapieën, geneesmiddelen en diagnostische handelingen waarvoor geen algemeen aanvaard wetenschappelijk bewijs is geleverd en die meestal niet aan medische faculteiten worden gedoceerd.

Wat zijn de kenmerken van alternatieve geneeswijzen?

1. Over het algemeen wordt de wetenschappelijke onderbouwing gemist. Alternatieve therapeuten laten zich meer leiden door hun *overtuiging en gevoel*, dan door logisch redeneren.
2. Er wordt een *holistisch mensbeeld* gehanteerd. Alles is onlosmakelijk met elkaar verbonden. We moeten hier een onderscheid maken.
  - a. Het *antropologisch holisme* ziet de mens met lichaam en geest als één geheel. Hier is niet veel bezwaar tegen.
  - b. Het *kosmologisch holisme* ziet de mens als een organisch deeltje van de kosmos (=het heelal). Het verstoorde energetisch evenwicht binnen de mens, of tussen de mens en zijn omgeving, moet hersteld worden. Voor het kosmologisch holisme moeten we beducht zijn. We komen in aanraking met het oosterse magische denken. Uit het heelal zouden helende krachten en energieën ontspringen. Het onderscheid tussen de Schepper en het schepsel vervaagt. In de oude culturen was er een vloe-

De Geest der dapperheid

ende overgang van het natuurlijke naar het bovennatuurlijke. Er was een vanzelfsprekende relatie tussen ziekte en invloeden vanuit de geestelijke wereld.

3. Alternatieve geneeswijzen kunnen ons naar de occulte wereld voeren. Occult betekent verborgen of geheim. Geheime krachten en machten worden te hulp geroepen. Dingen zijn alleen voor ingewijden bekend. Door het raadplegen van occulte genezers lopen we het gevaar in de strik van de satan te komen. Gevolgen kunnen zijn: angsten, wanen, vloekdwang, dwangedachten, verslavingen, ongeremde seksualiteit, zelfmoordneigingen, enz. De Heere waarschuwt hier ernstig tegen in Deuteronomium 18:10 en 11. 'En geeft de duivel geen plaats' (Ef. 4:27).

In de komende artikelen behandelen we de achtereenvolgende alternatieve geneeswijzen: magnetisme, acupunctuur, bio-resonantie, iriscopie, homeopathie, fytotherapie en orthomoleculaire geneeskunde. Elke keer zullen we drie vragen stellen:

1. Wat weten we over de achtergrond?
2. Werkt het? (= medische aspect)
3. Mag het? (= ethische aspect)

Placebo-effect

Bij het behandelen van de tweede vraag is het goed om vooraf iets te zeggen over het placebo-effect. Dit is het bekende verschijnsel in de geneeskunde dat mensen alleen al doordat ze denken dat ze behandeld worden, verbetering ervaren van hun toestand. Bij elke vorm van behandeling zijn er dus patiënten die zeggen baat te hebben bij de therapie. Om het placebo-effect uit te sluiten wordt wetenschappelijk dubbelblind onderzoek uitgevoerd waarbij zowel de behandelaar als de patiënten niet weten bij welke patiënt de echte therapie wordt toegepast en bij welke niet. Uit sommige studies is gebleken dat wel dertig tot veertig procent van de patiënten baat hadden bij een placebo! Omdat het placebo-effect wordt onderkend in de reguliere geneeskunde, gebiedt de eerlijkheid dat we dit ook moeten doen bij de alternatieve geneeswijzen.

(wordt vervolgd)

Capelle aan den IJssel, H.J. Agteresch
Rijssen, J.H. Baan

'Maar waarlijk, ik ben vol kracht van den Geest des HEEREN; en vol van gericht en dapperheid, om Jakob te verkondigen zijn overtreding, en Israël zijn zonde.'

Micha 3:8

De profeet Micha was door de Heere geroepen om Jakob te verkondigen zijn overtreding en Israël zijn zonde. De Geest des HEEREN had hem daartoe aangegord met kracht, met gericht en met dapperheid. Van de Geest der kracht hebben we al eens met elkaar gehandeld onder de benaming "Geest der sterkte". Van de Geest des gerichtens hebben we al gehandeld onder de benaming "Geest des oordeels". We willen nu stilstaan bij de "Geest der dapperheid".

De kanttekening zegt bij die dapperheid: 'Of: macht, kloekmoedigheid, om het kwaad te verdragen en in mijn ambt onverdrietelijk voort te gaan, als volgt'.

Micha had moed nodig en getrouwheid om de boodschap te brengen. Het was immers geen boodschap naar het vlees. Het was een boodschap waarin de zonden van het volk werden aangewezen en de daarmee samenhangende oordelen Gods. Nee, Micha hoefde er niet op te rekenen dat ze het hem in dank zouden afnemen. Hij zou de tegenkanting en de vijandschap van het volk moeten ervaren. Dapperheid is nodig in het leven van al diegenen die de Boodschap des Heeren moeten brengen. Om eerlijk en oprecht, zonder aanzien des persoons, de boodschap van zonde en genade te brengen. Daar is moed voor nodig. De profeet Amos had er ook weet van wanneer hij zegt in Amos 5:10: 'Zij haten in de poort dengene, die bestraft, en hebben een gruwel van dien die oprechtelijk spreekt'. En de apostel Paulus zegt van de profeet Jesaja: "En Jesaja verstout zich, en zegt: Ik ben gevonden van degenen, die Mij niet zochten; Ik ben openbaar geworden dengenen, die naar Mij niet vraagden' (Rom. 10:20).

Ondanks de vijandschap van het volk Israël mocht Jesaja vrijmoedig spreken over de bekering der heidenen.

Nee, niet door eigen dapperheid, maar door de Geest der dapperheid werden ze geleid. Om dan ook eenmaal het loon van een getrouwe dienaar te mogen ontvangen: 'En zijn heer zeide tot hem: Wel, gij goede en getrouwe dienstknecht! over weinig zijt gij getrouw geweest; over veel zal ik u zetten; ga in, in de vreugde uws heren.' (Matth. 25:21).

Ermelo, ds. P. Melis

De goede Olijfboom in Boskoop

Op pagina 233 staat een mooie foto van... een olijfboom. Het kan ook niet missen, de omslag is groen, want de gemeente ligt in het groene hart. En vervolgens groen in verschillende tinten, want de gemeente leeft voor een groot deel van en in de groen-sector. Het gaat over de gemeente van Boskoop, die ter gelegenheid van haar 75-jarig bestaan een waardig herdenkingsboek het licht deed zien. In de dankdagavonddienst in 2009 heeft de voormalig predikant van Boskoop bij deze mijlpaal stilgestaan in de overdenking van Psalm 48 vers 10: 'O God, wij gedenken Uw weldadigheid in het midden Uws tempels'.

De uitgave

Dit fraaie lees- en kijkboek - met de woorden uit het 'ten geleide' van de huidige preses, ouderling Bloemendaal - verschijnt dus enkele jaren later. Duidelijk is dat men de voorkeur heeft gegeven aan zorgvuldigheid en geen haastwerk. Het is een uitgave van de kerkenraad zelf, vormgegeven en gedrukt bij grafisch bedrijf Crezée bv (252). Het kerkenraadsbesluit om deze uitgave te (laten) verzorgen dateert van 2009. Er wordt dan een werkgroep gevormd van vijf gemeen-

teleden, jongeren en ouderen, die met de auteur hebben meegelezen. Aanvankelijk is er enige verwarring over de datum waarop de gemeente is geïnstitueerd. De één meent 17 mei 1934 en de ander 24 oktober van datzelfde jaar. De vraag werd aan ds. Golverdingen voorgelegd als deskundige op het terrein van de (kleine) kerkgeschiedenis. Hij stelt na nauwkeurig bronnenonderzoek vast dat de huidige Gereformeerde Gemeente van Boskoop op 24 oktober 1934 door ds. G. H. Kersten met de bevestiging van ouderlingen en diakenen is geïnstitueerd. U kunt erop rekenen dat dit onderzoek nauwkeurig is verricht....

Het boek, dat op 19 juni jl. is gepresenteerd, draagt de titel "De HEERE regeert". Een bijzonder passende titel vanuit Psalm 93, die alleen maar duidelijker wordt als u het boek leest. Door allerlei stormen heen toonde de Verbondsgod - ondanks zonden, schuld en verdrietige omstandigheden - dat Hij regeert. Wat een troost! Opvallend dat bij de mededeling van ds. Golverdingen dat hij na bijna zeven 'goede' jaren het beroep naar Waarde moet aannemen, hij het samenzijn met de bedroefde broeders begint met... Psalm 93.

Ingang van de bijbelse tuin in Boskoop.

De auteur

De auteur hebben we u nog niet genoemd. Het is de heer A.C. Witvliet, die 'is als het ware door de geschiedenis heen gekropen en heeft vele voorvallen en foto's weten te verzamelen (8)'. Hij is jarenlang ouderling geweest in Gouda en moest zich relatief jong als ernstig hartpatiënt in acht nemen. Meerdere malen is hij nabij de dood geweest. Daarom heeft hij zich in de luwte van de gemeente van Boskoop 'teruggetrokken'. Daar heeft hij zich o.a. verdienstelijk gemaakt voor De Vluchtheuvel en... zoals nu blijkt voor deze arbeidsintensieve klus. Na zijn enorme gezondheidszorgen mogen we hier nadrukkelijk opmerken, dat ook in zijn persoonlijk leven zo duidelijk is gebleken: De HEERE regeert. Bij het verheffen van de rivieren - zoals de dichter van Psalm 93 dat verwoordt - blijken Zijn getuigenissen zeer getrouw en is de heiligheid voor het huis des Heeren een sieraad. Tot lange dagen zelfs. Wat je dan ook moet opschrijven over wat mensen erin de kerk van maken. Wat is het dan een troost dat Zijn naam Jehova blijkt: Wie Hij was in het verleden, is Hij ook in het heden en blijft Hij in de onbekende toekomst. Waardoor niet alleen van Gouda, maar ook van Boskoop geldt: en de braambos verteerde niet.

De inhoud

In de verantwoording merkt de auteur bescheiden op: 'ondergetekende is geen historicus en het boek is daarom geen geschiedkundig werk. Het dient beschouwd te worden als een weergave van allerlei aspecten van het bestaan van de gemeente. De keuze daarvan is dan ook min of meer persoonlijk bepaald. 'Vervolgens geeft hij overzichtelijk de inhoud per hoofdstuk weer. Het zijn totaal 11 hoofdstukken: hoofdstuk 1 beschrijft de kerkelijke ontwikkelingen in de 19de eeuw. Hoofdstuk 2 gaat over het mij onbekende feit dat er in de twintiger jaren van de vorige eeuw - kort - ook al een Gereformeerde Gemeente in Boskoop bestaan heeft, waarvan de wording van de huidige gemeente niet losstaat. Bijzonder leerzaam, hoe het niet moet... Daarna het derde hoofdstuk over het ontstaan van de huidige gemeente. Hoofdstuk 4 over de jonge gemeente in de crisissen oorlogsjaren. 5 over de groei naar de volwassenheid. 6. kerkbouw. 7 de tijd van ds. A. Bac. 8 en 9 over de periode van 1980-2000. Een intermezzo over kosteren als het 10e hoofdstuk. En tenslotte in hoofdstuk 11 de tijd met

ds. Golverdingen. Praktische bijlagen zijn toegevoegd zoals een handig register van namen en zaken (237 - 244). Nog even over die persoonlijke keuzen. Dat is natuurlijk altijd het geval. Een voorbeeld: de ervaren ouderling schrijft bij de komst van ds. Golverdingen nadat Boskoop 23 jaar(!) vacant is geweest: 'Het mogen hebben van een eigen predikant zorgt binnen korte tijd voor een zekere mate van rust in de gemeente. Hoe gewoon het allemaal ook lijkt, het voorgaan van steeds dezelfde predikant in de wekelijkse erediensten, die op Schriftuurlijke en eigen wijze vorm geeft aan het onderwijs vanuit Gods Woord en de verklaring van de HC, zorgt voor

orde en stabiliteit. Zelfs de regelmaat van de zondagse kerkdiensten draagt eraan bij. Zonder iets af te doen aan het vele werk van ouderlingen, diakenen en gastpredikanten in de vacante periode, blijkt eens te meer hoe het naar de Schrift en derhalve noodzakelijk is dat er binnen een gemeente drie ambten zijn; elk met zijn specifieke, op de Bijbel gefundeerde taak'. Neem u het boek zelf maar ter hand. Dan zal het u net als mij vergaan: je blijft erin lezen. Mogen we eindigen met de Bijbelse tuin die men in Boskoop bij het kerkgebouw blijkt te onderhouden. Als oud-consulent van de gemeente (1986-1992) wensen we de broeders van de kerkenraad en de gemeente

van ganser harte: dat de Olijfboom in Boskoop in de zin van Rom. 11 groeien moge...! Niets minder dan inenting in deze Olijfboom is nodig. De HEERE regeert, gelukkig. Want anders komt er niets van terecht.

v. A.

**N.a.v. A. C. Witvliet,
'De Heere regeert, 75 jaar Gereformeerde Gemeente Boskoop 1934 - 2009', uitgave van de kerkenraad, verschenen in 2013,
te bestellen bij de heer
P. Hoogerbrug, Linnaeusweg 41,
2771 HK Boskoop, tel 0172 - 212305,
e-mail herdenkingsboekggboskoop@filternet.nl, € 29,50**

Even maar...

Een biddende vader

Hij heeft een groot gezin (Job 1:2) en een druk agrarisch bedrijf (1:3). Zeven zoons en drie dochters, die grotendeels waarschijnlijk al volwassen zijn en zelfstandig (wonend). De onderlinge verhoudingen zijn gelukkig goed. Wanneer er iets te 'vieren' valt (1:4), zijn ze alle tien aanwezig. Men komt bij elkaar; men mijdt elkaar niet. Een voorrecht en een voorbeeld. Hoe druk vader Job het echter ook heeft, het wezenlijke welzijn van zijn gezin weegt hem op het hart. Terwijl hij natuurlijk niet kon weten, dat ze één voor één niet oud zouden worden. Dat ze alle tien op een aangrijpende wijze door een natuurramp jong zouden moeten sterven (1:18 en 19). Dat de zielen van zijn kinderen op zijn ziel wegen, blijkt uit het feit, dat hij niet te goed van hen dacht. Hij wist van zichzelf dat hij een onreine was. Hij wist ook dat zijn kinderen - ook als ze niet in zijn directe omgeving verkeren - onbekwaam zijn tot enig goed en geneigd tot alle kwaad. Hij dacht niet 'dat doen mijn kinderen niet'. Want hij wist: wie zal een reine geven uit een onreine? Hij wist goed wie hij zelf was, een onreine voor de Heilige. En dan gaat het Job niet slechts om

wat zijn kinderen doen, maar ook wat ze denken: in hun hart de Heere vaarwel gezegd (1:5b). Dit heeft niets met wantrouwen te maken, wanneer we onze kinderen niet te goed achten voor het kwaad. Wat kunnen we in dit opzicht toch heilloos oppervlakkig zijn. Maar wat lezen we nog meer van deze druk bezette vader? Dat hij tijd nam om zich af te zonderen. Natuurlijk had hij net zo min als wij geen tijd... Maar hij nam de tijd om alleen te zijn en de kinderen één voor één voor de Heere neer te leggen. Hij stond daarvoor zelfs 's morgens vroeg op. Dus zijn eerste werk was - bij alles wat die dag weer wachtte - zijn kinderen voor de Heere neer te leggen.

Echt oudtestamentisch ging het aanroepen van Gods naam gepaard met het brengen van een offer. Het gebed kan immers niet zonder het enige Offer. Iets wat kerkmensen van het Nieuwe Testament nogal eens vergeten... Terwijl alles verteerde en de offervlam brandde bad Job tot de Heere voor zijn kinderen. Daarmee beledigde hij: 'Onreinen moeten eigenlijk net als dit offerdier totaal verteerd worden. Ik ben waard om verteerd te worden en mijn kinderen ook. Want onze God is een verterend

vuur en een eeuwige gloed, bij Wie niemand wonen kan'. Maar nu zal God zorgen dat een plaatsvervangend offer gebracht zal worden, het Lam dat geslacht is van voor de grondlegging der wereld. Vader Job beleed de zonden en bad zo bij het brandende offer.

Maar hij nam zijn kinderen ook apart, één voor één. Apart nemen, hoe oud ze ook geweest mogen zijn. Daar had hij zichzelf voor over. Daar had hij de gunst van zijn kinderen voor over. Want hun ziel woog en de zonden drukten en Gods naam drong. Weet u wat hij dan onder vier ogen deed? Dan wees hij ze op het Lam. Heel persoonlijk wijst hij zijn lieve kind(eren) op het offer. Dit deed Job niet als het eens uitkwam. Niet alleen als hij tijd had of alleen als er zorgen of spanningen waren. Neen, er staat nadrukkelijk 'alzo deed Job al die dagen' (1:5). Afzonderde kinderen en jongeren te midden van een wereld vol verleiding worden gewezen op het Offer. Onreine ouders moeten gewassen worden; onreine jongeren kunnen nog gewassen worden. Genoeg voor ons als ouders om over na te denken...

v. A.

'Ik ga niet meer naar de kerk...'

Nooit hadden we kunnen denken dat het óns zou gebeuren. Dat het ons fijne gezin, waarin een warme hechte onderlinge band mag ervaren worden, zou treffen. Van jongs af aan hebben we onze kinderen geprobeerd op te voeden naar de eis van Gods Woord. Allemaal kregen ze dezelfde opvoeding en dan toch...

Eén van de kinderen krijgt verkeerde vrienden en weekt langzaam maar zeker los van deze christelijke opvoeding. We zien het gebeuren. We praten wat af. We smeken de Heere om Zijn ontferming. Maar dan komt toch het moment, waarvoor je al zolang vreesde, dat je bloedeigen kind voor je staat en zegt: 'Ik ga niet meer naar de kerk'. Verdriet. Schuldgevoelens. Schaamte. Het wisselt elkaar voortdurend af. Waar is het mis gegaan? Wat hebben wij verkeerd gedaan? En dan met smart moeten belijden: 'alles verkeerd gedaan'. Te moeten erkennen: 'dit is nu de vrucht van onze akker'. Samen als machteloze vader en moeder buigen in ootmoed voor de Heere. Hem onze schuld belijden. Hem te moeten vrijlaten, maar gelijktijdig Hem niet te kunnen loslaten. Met een moeder Monica dagelijks Hem aan te lopen als een waterstroom of Hij Zich over ons kind wil ontfermen. Inmiddels is het een stil verdriet geworden.

Er wordt niet zoveel meer naar gevraagd. En ook wijzelf spreken er met anderen niet zo meer over. Wel zijn we nu veel meer alert geworden op andere gezinnen, die dit ook treft. We leven en voelen met hen mee. Het zal je kind maar zijn...

Voor ons en andere ouders met deze trieste ervaring, schreef ds. G.J. van Aalst, docent praktische vakken aan de theologische school te Rotterdam, in de serie 'Pastorale gedachten', een boekje, getiteld 'Het zal je kind maar zijn; gedachten over ouders en kerkverlating'. Dit handzame boekje, ingedeeld in dertien korte hoofdstukjes, leest gemakkelijk weg. In zijn inleiding vraagt de schrijver om dit boekje te zien als een pastorale handreiking en een blijk van meeleven en meedragen. Ik moet zeggen dat ik dat meeleven en meedragen, bij het lezen van het boekje, echt heb mogen ervaren. De warme belangstelling van een pastor, een knecht van God, die in eenvoudige woorden al mijn verdriet, schuldgevoelens en onbeantwoorde vragen onder woorden brengt. Veel voorbeelden die in het boekje beschreven worden, worden door mij, en ouders zoals ik, herkend. Maar het is niet alleen voor ons geschreven. Ook, tot vroegtijdige bezinning, voor andere (jonge) ouders is dit een heel goed boekje. Immers,

De schrijver behandelt in dit boekje voornamelijk de problematiek van jongeren die de kerk verlaten en de wereld intrekken.

zomaar ineens kun je er in je gezin mee te maken krijgen. Onze kinderen leven in een wereld vol verleidingen. Eén verkeerde vriend, een zondige werkomgeving, een losse vrijetijdsbesteding, etc. kunnen factoren zijn die de band met Gods Woord en de kerk losmaken en verbreken. Daarom wil ik, als - helaas - 'ervaringsdeskundige' dit boekje zo van harte aanbevelen. In het bijzonder ook aan alle ambtsdragers. Kennisnemen van de inhoud van dit boekje geeft duidelijke handreikingen in het pastoraat. Met name de laatste drie hoofdstukjes bevatten veel praktische ambtelijke adviezen.

Samen als machteloze vader en moeder buigen in ootmoed voor de Heere. Met een moeder Monica dagelijks Hem aan te lopen als een waterstroom of Hij Zich over ons kind wil ontfermen.

De schrijver behandelt in dit boekje voornamelijk de problematiek van jongeren die de kerk verlaten en de wereld intrekken. De zorg van ouders die een kind zien weggaan, 'op zoek naar een andere oppervlakkiger geloofsbeleving en gemakkelijker levenopenbaring' is echter net zo intens. Ds. Van Aalst trekt dan ook in zijn 'Uitleiding' de conclusie, dat er 'zoveel aspecten zijn die de aandacht vragen, dat dit in het beperkte kader van deze uitgave niet mogelijk bleek'. De laatste woorden van het boekje richten het oog omhoog, naar de trouwe Verbondsgod in de hemel, Die zelfs tegen Rachel heeft gezegd, dat er verwachting is voor haar nakomelingen. 'Dat God de God zou zijn van het nageslacht was een onmogelijke zaak. Toen en nu. Maar zó werkt de Heere nu altijd! Alleen maar ter wille van Zijn Vaderlijk welbehagen. Alleen maar om de verdiensten van Zijn heilig Kind Jezus. Alleen maar door de onwederstandelijke werking van Zijn Heilige Geest. Dat is nu enkel barmhartigheid'.

Een vader

**N.a.v. ds. G.J. van Aalst,
Het zal je kind maar zijn, gedachten
over ouders en kerkverlating',
uitgeverij de Banier - Apeldoorn,
paperback, 112 pagina's,
ISBN 978 90 336 34161, prijs € 9,90**

“Wat zijn u deze stenen?”

Op 9 november 2012 was het 75 jaar geleden dat de Gereformeerde Gemeente van Apeldoorn werd geïnstitueerd. Ter gelegenheid van dit jubileum is een herdenkingsboek uitgegeven.

De titel van dit boek, “Wat zijn u deze stenen?” verwijst naar de Jozua 4. Bij de doortocht door de Jordaan roept Jozua het volk op om voor elke stam een steen te nemen uit de Jordaan en die tot een gedenkteken op te richten. Dit boek is een vervolg op het herdenkingsboek “Wat zal men dan antwoorden...?”, dat in 1987 verscheen bij het 50-jarig bestaan van de gemeente.

In zijn verantwoording schrijft de jubileumcommissie dat gekozen is voor een thematische opzet. Dit brengt met zich mee dat het boek rijk geïllustreerd is met veel fotomateriaal over allerlei activiteiten die er in deze tijd in de gemeente plaatsvonden. De wens dat deze herdenkingsbundel veel lees- en kijkgenoege zal geven, zal voor gemeenteleden, mede door de vele foto's, zeker in vervulling gaan. De uitgave is keurig verzorgd en de prijs is niet hoog. Het boek biedt ook voor iemand van buiten de gemeente voldoende informatie over de geschiedenis.

De gemeente werd in 1937 geïnstitueerd, al werden er al vanaf 1914 voor het eerst kerkdiensten gehouden in Apeldoorn, vanaf 1937 in een eigen kerkgebouwtje. Vanaf 1959 kwam de

gemeente samen in het vertrouwde kerkgebouw aan de Graaf van Lijndenlaan. In de loop der tijden is dit gebouw regelmatig verbouwd. Bij de laatste grote verbouwing, in 2012, is het gelukt om het geheel, zalen en kerkzaal, tot een mooi geheel samen te smeden.

De gemeente was in de begintijd een gemeente van echte Veluwenaren. Dit is in de loop der tijd drastisch veranderd door de grote instroom van buiten de gemeente die er heeft plaatsgevonden.

De groei en de veranderde samenstelling van de gemeente heeft ook de nodige zorgen meegebracht.

Sober wordt dit ter sprake gebracht. Ook wordt er niet aan voorbijgegaan dat er in het recente verleden enkele honderden leden vertrokken zijn naar andere kerken.

Desondanks komt in dit boek ook naar voren dat het de trouw van de Heere is dat de gemeente nog iedere zondag mag samen komen onder de schriftuurlijk-bevindelijke prediking. De samenstellers schrijven dat het belangrijkste thema het moeilijkst in woorden en beelden te vatten is, namelijk het geestelijk leven. Dit is de vrucht van de prediking, zoals die weerklinkt in het hart tot bekering van verloren zondaren wat voor Gods kinderen voedsel is voor hun ziel. De passages waarin er iets wordt verhaald over dit geestelijk leven spreken mij het meest aan.

Wat kan er in 25 jaar veel veranderen.

Van een groot dorp is Apeldoorn uitgegroeid tot een grote stad. Dit maakt dat de gemeente meer een stedelijk karakter heeft gekregen. Daarnaast heeft, vanwege de grote onkerkelijkheid en de komst van een asielzoekerscentrum, het evangelisatiewerk een grote plaats gekregen in het gemeentelijk leven.

Kijkend naar de kerkenraadsfoto's van 1987 en 2012 valt op dat er nog twee dezelfde personen op staan. Personen komen en gaan, ook in het kerkelijke en ambtelijke leven. Maar groot is het als ervaren mag worden dat de Heere en Zijn Woord blijven.

De eerste steen die in 1959 werd gelegd, heeft als tekst 1 Koningen 8:29a. De herdenkingsteen van het hernieuwde kerkgebouw heeft als tekst Psalm 84:2. Woorden gegrift in steen hebben een blijvende waarde. Ze wijzen heen naar de eeuwigdurende en onveranderlijke kracht van het Woord Gods dat zondag op zondag mag klinken vanaf de kansel, gepreikt door Gods knechten en gelezen in de leesdiensten.

Als consulent van de gemeente spreken we tenslotte de wens uit dat de Heere de gemeente, die al sinds 2006 vacant is na het vertrek van ds. C.J. Meeuse, weer een eigen herder en leraar zou mogen ontvangen om dit volk van ruim duizend zielen te dienen met de staf van Gods Woord.

Rijssen,

ds. A. Schreuder

**N.a.v.: “Wat zijn u deze stenen?”
75 jaar Gereformeerde Gemeente
Apeldoorn.**

**Uitg. de Banier - Apeldoorn;
Besteladres: genoemde uitgever of:
A. C. Kooijman, Oratoriumstraat 4,
7323 KX Apeldoorn,
ackooijman@filternet.nl; 256 pag.; €
€ 24,90 (excl. verzendkosten).**

Interieur en exterieur van de Gereformeerde Gemeente Apeldoorn.

Zoeken naar kerkelijke eenheid

Het eigene van onze Gereformeerde Gemeenten

Om in de kerkelijke verdeeldheid te zoeken naar eenheid, is het nodig dat we ons ervan bewust zijn waar we zelf staan als kerkverband. Het eigene van onze gemeenten is dat we van harte willen staan in de traditie van de Reformatie én van de Nadere Reformatie.

De Reformatie heeft ons het Woord weer teruggeven. Het heeft ons weer doen zien dat zalig worden enkel een genade van God is, die door het geloof alleen geschonken wordt. De Nadere Reformatie, (de tijd van de oudvaders), is voor ons niet een ontsporing van de Reformatie maar een waardevolle aanvulling.

De tijd was toen een heel andere. Vervolgelingen waren er niet. Ons volk leefde een burgerlijk godsdienstig leven in grote oppervlakkigheid en wereldgelijkvormigheid. De rechte leer werd nog wel beleden, maar nauwelijks meer beleefd. En juist op de noodzaak van die beleving hebben onze vaders in die tijd met grote bewogenheid gewezen. Daarbij wazen ze ook op de noodzaak van de praktijk der godzaligheid, de praxis

pietatis. Ze waren er diep van doordrongen dat de grondbeginselen van Gods Woord moesten doorwerken in heel het leven. We mogen daarom zeggen dat de Reformatie en de Nadere Reformatie ons samen leren dat het aankomt op *de rechte leer die ook doorleefd moet worden in het hart en moet uitkomen in de levenswandel.*

In deze traditie van de Nadere Reformatie begeren we als Gereformeerde Gemeenten te staan. Dat is een traditie waarin het werk van de Drie-enige God centraal staat, de orde des heils, zoals die in de drie stukken van onze Catechismus geleerd wordt, beleden en beleefd wordt. Tegelijk is een kenmerk van deze traditie een Schriftuurlijk-bevindelijke prediking.

Gezond kerkelijk besef

Het is onze vaste overtuiging dat het zoeken naar eenheid begint met ons erop te bezinnen waar we zelf staan. Daarom hebben we in de voorgaande paragraaf proberen te omschrijven wat het eigene is van onze Gereformeerde Gemeenten.

We moeten er daarom alles aan blijven doen om bij onze gemeenten, onze leden en doopleden een hartelijke verbondenheid met de leer der va-

deren levend te houden. Zo'n hartelijke verbondenheid met de leer brengt met zich mee dat er ook een gezond kerkelijk besef komt. Daarbij ziet men niet over het hoofd dat de kerk waarvan men lid is, gebreken heeft. Als men er echter oog voor heeft dat de Heere in de weg van Zijn voorzienigheid ons een plaats heeft gegeven in onze gemeenten en als er liefde is tot de kring der gemeenten, dan zal dit ook een verbondenheid met die gemeenten bewerken.

Dit noemen we: een gezond kerkelijk besef. Men ontkent niet dat de Heere ook buiten onze gemeenten werkt en ook in andere kerken Zijn kinderen heeft, maar men mag toch in openheid en gepaste vrijmoedigheid ervoor uitkomen dat men behoort tot de Gereformeerde Gemeenten, in het besef dat die gemeenten een deel zijn van Gods zichtbare kerk op aarde.

We zoeken eenheid met allen die zich geestelijk herkennen in een Schriftuurlijk-bevindelijke prediking en die in de levensopenbaring van het genadeleven dezelfde lijnen trekken.

Gezond kerkelijk besef is wars van hoogmoed of zelfverheffing als kerk. Hier ligt nu het verschil met kerkisme. Bij kerkisme verheffen we ons op wat wij wel menen te hebben en wat anderen, volgens ons, niet hebben. Kerkisme maakt scheiding en roept tegenstellingen op. Kerkisme kan zich misschien wel op de waarheid beroepen, maar werkt verblindend.

Zonder gezond kerkelijk besef

Gezond kerkelijk besef is bij vele kerkelijke mensen tanende. We constateren een tendens dat mensen veel minder kerkelijk denken dan vroeger en veel meer keuzes maken op basis van hun gevoel. Het gevolg is vaak een zoeken naar eenheid, zonder dat men wil weten van een denken langs kerkelijke wegen.

Veel initiatieven op persoonlijke titel komen regelmatig in de publiciteit. Het ene verbleekt snel, het andere houdt wat langer stand. Het uiteindelijke effect is meestal niet zo groot. Wel is het een teken van deze tijd dat mensen zich zo snel in vervoering of verwarring laten brengen en zich niet laten leiden door een denken vanuit een gezond kerkelijk besef.

Het verlangen naar kerkelijke eenheid heeft met zich meegebracht dat onze Generale Synode het deputaatschap Kerkelijke Eenheid heeft ingesteld om namens onze gemeenten daadwerkelijk naar eenheid te blijven zoeken.

Ook constateren we nog een ander gevaar, namelijk dat men zich zodanig door idealisme laat leiden dat men over wezenlijke zaken heenstapt. Men omarmt met een zeker enthousiasme initiatieven die worden genomen om tot meer kerkelijke eenheid te komen zonder zich te bekommeren over de vraag of er wel sprake is van een innerlijke verbondenheid met de eerder genoemde wezenlijke zaken en van geestelijke herkenning. Men laat zich meer leiden door het gevoel dan door een denken vanuit een gezond kerkelijk besef. Overigens kan dit plaatsvinden met een oprechte bezorgdheid over de kerkelijke verdeeldheid en met een oprecht verlangen om tot meer eenheid te geraken.

Welke eenheid zoeken we? We zoeken eenheid met allen die zich geestelijk herkennen in een Schriftuurlijk-bevindelijke prediking en die in de levensopenbaring van het genadeleven dezelfde lijnen trekken.

In het zoeken van eenheid moeten we ons niet door de verdeeldheid laten ontmoedigen maar met de hulp van de Heere de hand aan de ploeg blijven slaan. Onze drijfveer moet zijn om het erfgoed der vaders te behouden, niet uit angst voor verandering, maar omdat we geen behoefte hebben aan verandering van de grondwaarheden. Wie aan de grondwaarheden tornt, die berooft ons van het geloof zoals de Heere dat alle eeuwen door gewerkt heeft in de harten van Zijn kinderen.

Het zoeken van eenheid in de kerkelijke verdeeldheid komt vanuit de kerken zelf moeilijk op gang. Zijn we allemaal misschien te intern gericht? Er is ook genoeg in ons eigen kerkverband dat aandacht vraagt. Ditzelfde kan gezegd worden van de andere kerken. Gezamenlijk hebben we als kerken de nood der tijden gemeen. Van buiten de kerk komt er een vloedgolf van secularisatie op onze gezinnen af die ieder kerkverband oproept om daartegen een wal op te werpen.

Het zou te wensen zijn dat in het gemeenschappelijk voelen van deze nood de aanleiding zou liggen dat de kerken, die nog begeren te staan op de grondslag van Schrift en belijdenis, samen willen optrekken om nog de rijke schatten te behouden die ons via onze belijdenis zijn overgeleverd.

Eenheid nog mogelijk?

Binnen de breedte van de gereformeerde gezindte zien we ontwikkelingen die ons grote zorgen baren. Het Schriftgezag en de plaats van de be-

lijdenis staan volop ter discussie. Het zoeken van nieuwe liturgische vormen krijgt ook veel aandacht, vooral om de jeugd vast te houden. En laten we niet vergeten dat de invloed van de evangelische beweging heel groot is.

Daarbij zien we ook dat er een andere opvatting opkomt over het gemeentezijn. De vraag of men bevindelijk kennis heeft aan de weg der verlossing wordt nauwelijks meer gesteld. Men is gelovig en ziet als enige taak dat men als gemeente naar buiten een getuigende, missionaire taak heeft. De boodschap van zonde en genade wordt met de mond nog wel beleeden maar functioneert niet meer in de praktijk van het alledaagse leven. Er lijkt een nieuwe wind te waaien in de gereformeerde gezindte die doet vrezen dat van het gereformeerde erfgoed weinig meer overblijft.

Al deze ontwikkelingen kunnen zo moe, gelaten, murw en verdrietig maken. De neiging om het hoofd in de schoot te leggen, is iets wat ons allen weleens zal bekruipe. We moeten steeds meer verdedigen wat onder ons volkomen zekerheid dient te hebben.

De vraag komt dan vanzelf boven of we nog wel moeten zoeken naar eenheid. Kerkelijk en theologisch is er zoveel verwarring en verandering dat de neiging bestaat om ons uitsluitend naar binnen gericht op te stellen.

Toch moeten we blijven opkomen voor het erfgoed van onze vaders. Als we persoonlijk iets hebben mogen doorleven van de grote schatten die onze vaders vanuit het Woord hebben mogen opdelven, dan zullen we ook niet willen berusten in het feit dat dit erfgoed meer en meer afbrokkelt, maar leed dragen over de kerkelijke verdeeldheid en begeren in de geest van de Reformatie en de Nadere Reformatie toch blijven zoeken naar geestelijke herkenning. Vooral ook omdat Christus in het hogepriesterlijk gebed (Joh. 17) gebeden heeft om de eenheid van Zijn bruidsgemeente. Het verlangen naar die eenheid heeft met zich meegebracht dat onze Generale Synode het deputaatschap Kerkelijke Eenheid heeft ingesteld om namens onze gemeenten daadwerkelijk naar eenheid te blijven zoeken.

Deputaatschap Kerkelijke Eenheid

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK BEROEPEN

Te Carterton (Nieuw-Zeeland):
ds. W. Harinck te Moerkapelle.

■ INGEBRUIKNAME PETRAKERK IN EDE

Ruim 6 jaar nadat de gemeente in Ede is geïnstitueerd werd tijdens een dienst op 5 juni j.l. de Petrakerk, aan de Lunterseweg 25 in Ede, in gebruik genomen. De gemeente is als afdeling begonnen met te kerken in de Noorderkerk. Nadat deze te klein werd voor de zondagse diensten, is nog bijna 5 jaar gebruik gemaakt van de Nieuwe Kerk in Ede. De voorzitter van de bouwcommissie, diaken A.J. van de Brink, heette de gemeenteleden en de vele belangstellenden hartelijk welkom en liet Ps. 84:1 zingen. Vervolgens werd de kerkenraad en gemeente toegesproken door de architect, dhr. S. Ros. Hij overhandigde, mede namens de aannemers, een glazen doopschaal. De burgemeester van Ede,

dhr. C. van der Knaap, feliciteerde de gemeente met het nieuwe kerkgebouw, waarna ds. B. Labee, namens de classis Barneveld en de moedergemeente Veenendaal, zijn gelukwensen overbracht. Hierna dankte de voorzitter van de bouwcommissie alle betrokkenen met het goede verloop van de bouw. Door middel van het overhandigen van de sleutel aan onze predikant, ds. A.A. Brugge, werd het kerkgebouw overgedragen aan de kerkenraad. Ds. Brugge bedankte kort de sprekers en liet Ps. 93:4 zingen. 'Uw macht is groot, Uw trouw zal nooit vergaan'. Na het stille gebed werd onder het zingen van Ps. 119:65 de kanselbijbel geopend. Na het votum en de groet werd Ps. 122:1 en 2 gezongen. De Schriftlezing was uit Matt. 16:13 – 19. Na het gebed en de collectezang uit Ps. 46:1,3 en 4 preekte ds. Brugge. De tekst was dezelfde als degene waarmee ds. F. Mulder op 9 februari 2007 de gemeente heeft geïnstitueerd: Matt. 16:18 'En Ik zeg u ook, dat gij zijt Petrus, en

op deze Petra zal Ik Mijn gemeente bouwen, en de poorten der hel zullen dezelve niet overweldigen'. Het thema van de preek was: 'Op de Petra gebouwd'.

Vervolgens bepaalde ds. Brugge de gemeente bij ten eerste: De bouwstenen en Gods gemaakt bestek: De belijdenis van Petrus, Hij zeide tot hen: Maar gij wie zegt gij dat Ik ben? Petrus antwoordde: Gij zijt de Christus, U bent, niet ik. Van nature zeggen we dat niet, het 'ik' is zo vaak bij ons in het middelpunt. Wilt u in dit kerkgebouw opgaan om Zijn stem te horen? Het is Zijn werk, Hij werkt Zelf, niets vanuit de mens. De Heere zegt tegen Petrus, op deze Petra (Rots) zal Ik Mijn gemeente bouwen, het bouwwerk is nog niet klaar zolang de zon en de maan nog zullen schijnen.

Ten tweede: De Bouwmeester en het fundament: Gij zijt de Christus, deze Petra, Mijn gemeente, Hij zal nog andere schapen toebrengen. Zijn dienst, Zijn naam, Zijn eer, Zijn gemeente, Hij zal Zijn tarwe in Zijn schuur brengen. Hij is de Bouwmeester naar Zijn gemaakt bestek.

Ten derde: Bouwwerk en Zijn veiligheid: En de poorten der hel zullen dezelve niet overweldigen. Ik ken de Mijne waar u, jij ook bent, de Heere gaat door, met Zijn kerkvergaderend werk. Werk, studie, bezigheden, net als Henoch, die leefde met en voor Gods aangezicht. O, Heere bewaar en vermeerder Uw Kerk. Na het dankgebed werd nog Ps. 116:11 gezongen, waarna tot slot de zegen op de gemeente gelegd werd. Hiermee kwam een eind aan een periode van bouwen en mag de gemeente zondag aan zondag, en door de week, opgaan naar haar eigen kerkgebouw.

Kerkenraad Geref. Gemeente Ede

■ KERKDIENT ZONDAGMIDDAG 11 AUGUSTUS A.S. IN KAMPERLAND

Bij vergissing is van de zijde van onze kerkenraad niet genoteerd welke predikant/kandidaat/student hoopt voor te gaan in de op zondag **11 augustus a.s.** in onze gemeente te houden kerkdienst, aanvang: 14.30 uur.

Wil degene met wie hierover een afspraak is gemaakt telefonisch contact opnemen, 0113-373785?

Kerkenraad Geref. Gemeente
Kamperland

■ BEVESTIGING EN INTREDE DS. G. PATER TE RIDDERKERK

Met blijdschap delen wij u mede dat op **woensdag 10 juli** ds. G. Pater als herder en leraar aan onze gemeente zal worden verbonden. De bevestigingsdienst, die om 15.00 uur aanvangt, zal geleid worden door ds. M. Joosse. De intrededienst begint om 19.30 uur. Beide diensten wor-

den gehouden in ons kerkgebouw, de Bethelkerk, Anjerstraat 2.

Voor belangstellenden zijn zitplaatsen één kwartier voor de aanvang van de diensten beschikbaar.

Het adres van de fam. ds. G. Pater is m.i.v. 16 juli a.s.: Lagendijk 106, 2981 EN Ridderkerk, tel. 0180-425915.

Kerkenraad Geref. Gemeente
Ridderkerk

■ MUTATIES KERKELIJK JAARBOEK 2013

* Pag. 55, **NAAMLIJST VAN DEPUTATEN.**

Het adres van J.P. Bosman is gewijzigd in: Garijpp 4, 4364 AC Grijpskerke.

* Pag. 76, **CURATORIUM THEOLOGISCHE SCHOOL** resp. pag. 80, **DEPUTAATSCHAP VOOR DE ZENDING.**

De woonplaats van J.P. Bosman is nu: Grijpskerke.

BERICHTEN

■ VAN DE REDACTIE

De Saambinder zal niet verschijnen op 1 augustus a.s.

Het nummer van **25 juli a.s.** zal dus voor **twee weken** gelden.

■ TERUGBLIK ZENDINGS DAG

Op zaterdag 22 juni werd in Gorinchem de zendingsdag gehouden. We mogen terugzien op een goede dag, waarop velen van hun belangstelling voor het zendingswerk blij gaven. De collecte heeft, inclusief machtigingskaarten en giften, het mooie bedrag van € 59.389,15 opgebracht waarvoor, na de Heere, hartelijk dank. Op www.zendingsdag.nl kunt u foto's van de zendingsdag bekijken. Ook kunt u daar de toespraken terugluisteren.

■ STADSWANDELING AMSTERDAM

Ten bate van het evangelisatiewerk in Amsterdam kunt u deelnemen aan een rondleiding door onze hoofdstad o.l.v. de. Amsterdammer dhr. J.C. Hotting. Tevens wordt dan een bezoek gebracht aan onze evangelisatiepost 'Bij Simon de Looier' waar e.e.a. over het evangelisatiewerk verteld zal worden. Deelnamekosten: € 10,- p.p., max. € 50,- per gezin. Reserveren: via 078-681 9811 (dhr. J.C. Hotting). Aanmelden voor zaterdag 13 en 27 juli. Verzamelen bij Centraal Station a/d kant van 'Het IJ' om 9.30 uur.

■ KOSTERSDAG TE APELDOORN

Ruim 200 mensen waren aanwezig tijdens de kostersdag in Apeldoorn op 25 mei 2013. Thema van deze dag luidde: 'De 'rust' en de 'rest' onder het kostersvest.' Na ontvangst met koffie en thee

zongen de aanwezigen Psalm 84: 1 en 6. Ouderling E. van Engelen uit Apeldoorn opende de dag met het lezen van Hebr. 4 en met gebed, waarna we zongen Psalm 96: 1 en 6. Hij heette alle aanwezigen welkom en herinnerde er aan dat we als kosters nu voor de zesde maal bijeen zijn. Blijde, verheugende, maar ook verdrietige gebeurtenissen zijn gepasseerd. Enkele namen van overleden kosters werden genoemd. Hun sterven getuigde ervan dat wij hier geen blijvende stad hebben. Koster G. van Reenen presenteerde het boek van Hoogeveen dat te koop werd aangeboden om de lasten van de kleine gemeente gezamenlijk te dragen. Aan het einde van het morgenprogramma zongen we de Morgenzang: 3 en 4.

De mannenbroeders van de kerkenraad van Apeldoorn namen de leiding op zich. Ouderling Van Engelen legde het doel van de kostersdag uit: "ontmoeting, een leerzame en gezellige dag. Het is niet de bedoeling om een bond of vereniging op te richten. De dag heeft het karakter van een reünie." Ouderling Van Engelen hield een meditatief woord naar aanleiding van Hebr. 4. Hij ging o.m. in op de betekenis van het rusten op de sabbatdag en wat dat voor de koster op de zondag inhoudt. De spreker bracht onderscheid aan tussen een koster en een gemeentelid. Hij maakte een verdeling in de rust van handen, hoofd en hart, en stelde de vraag: dienen wij als Martha of als Maria? Het dienstwerk hangt niet van de ambtsdrager of de koster af, het hangt van de HEERE af.

Nadat een groepsfoto was gemaakt werd een presentatie gegeven van de voorbije verbouwing in de Gereformeerde Gemeente van Apeldoorn.

Ouderling Van Engelen opende het middagedeelte. Hij liet zingen Psalm 127:1

en 2. Middels een spontaan gehouden collecte bedankten de koster het organiserend echtpaar van de kosterdag. Diaken H. van den Noort (bouwcommissie Gereformeerde Gemeente Apeldoorn) gaf een presentatie over de koster en de verbouwing. Hij liet zien dat de koster een cruciale rol heeft bij verbouw/nieuwbouwplannen van een kerkgebouw en gaf aan dat de koster als geen ander de wensen van de gebruikers van het kerkgebouw en ook de omgeving van het gebouw kent. De diaken wees op de noodzakelijke samenwerking tussen kerkenraad, (ver)bouwcommissie en de koster.

Koster De Ruiters uit Elspeet gaf middels een beamer een presentatie over hoe een orgel vanuit het buitenland stukje bij beetje in de kerk wordt geplaatst. De koster was daar zelf bij betrokken en ter afsluiting liet hij iets over Slovenië zien. De koster uit Werkendam in de persoon van de heren, C. Vink (nu oud-koster), C. v.d. Maas (hulpkoster) en de huidige koster J. Jansen lieten zien hoe ze hun werk gaan overgedragen en hoe ieder zijn eigen takenpakket heeft. Koster Vink telde af, nog zes dagen en dan met pensioen. Hulpkoster Van der Maas van Werkendam feliciteerde koster Vink met zijn 12,5-jarig kosterjubileum.

Na een woord van dank voor de koster van Apeldoorn en alle helpers en allen die meewerkten aan het slagen van deze dag was het woord aan koster Cammeraat uit Sliedrecht. De koster vertelde van een bijzondere weg waarin de HEERE betoonde dat Hij van Sliedrecht weet, eer dat de mens daaraan denkt. Cammeraat: "Waar gaat het nu eigenlijk om? Om de Koning van de Kerk!"

Aan het einde van de dag zongen de koster Psalm 133:1 en 3, waarna de koster van Sliedrecht eindigde met dankgebed.

W.H.R. Roos

■ ZANGAVOND TE EDE

Psalmzangavond op **zaterdag 13 juli**, aanvang: 19.30 uur, in de Petrakerk van de Geref. Gemeente van Ede, Lunterseweg 25, m.m.v. het kinderkoor Jong-Crescendo en organist Ton Burgering. Opening en meditatie door ds. A.A. Brugge. Collecte voor bouwfonds.

■ CURSUS GODSDIENST ONDERWIJS (CGO)

Basis cursus Grieks

Bij voldoende belangstelling start de CGO opnieuw een basis cursus Grieks in Gouda en Rijssen. De lessen worden gegeven op 20 avonden: in Gouda op woensdagavond, in Rijssen op maandagavond.

De basis cursus bereidt u voor op het le-

zen van taalkundig eenvoudige teksten. U leert het alfabet, de naamvallen en hun functies, en enkele werkwoordstijden. Daarnaast komt 60% van de woorden van het Nieuwe Testament aan de orde. Ook wordt een begin gemaakt met het lezen van enkele passages uit het Nieuwe Testament. Ter ondersteuning van de stof uit het leerboek worden overzichts-stencils en aanvullende oefeningen aangeboden.

De studiebelasting bedraagt - inclusief lestijd - ongeveer drie tot vier uur per week. Er is geen vooropleiding vereist, hoewel enig taalgevoel gunstig is voor het leerproces.

Vervolg cursus Grieks

Bij voldoende belangstelling start de CGO in Rijssen ook een cursus Grieks voor gevorderden. De lessen worden gegeven op 20 maandagavonden.

Deze cursus is bedoeld voor degenen die de basis cursus Grieks hebben afgerond of op het gymnasium minimaal drie jaar Grieks hebben gevolgd.

De cursus richt zich op een uitbreiding van woord- en grammaticakennis. Het accent ligt op het lezen van nieuwtestamentische teksten. Daarbij wordt ook een tekst uit de vroegchristelijke literatuur vertaald. Tenslotte wordt er aandacht besteed aan de overlevering van de tekst van het Nieuwe Testament. Kortom: deze interessante verdiepings cursus biedt u een stevige basis voor het lezen van het Nieuwe Testament in het Grieks.

Neemt u voor meer informatie over de cursussen contact op met mw. drs. C.J.J. Clements voor de cursus in Gouda (0182-531522 / cjj@solcon.nl), met mw. drs. J.H. Kreijkes voor de cursus in Rijssen (0548-545716 / jhkreijkes@gmail.com).

■ SAMENWERKING DEPUTAATSCHAP BIJZONDERE NODEN EN STICHTING ISMAËL

Het deputaatschap Bijzondere Noden is voor de kerkenraden en leden van onze gemeenten het kerkelijke kanaal voor de diaconale hulpverlening aan onze naaste in nood, dichtbij en veraf. Het deputaatschap ontvangt daarvoor de middelen via daarvoor bestemde collecten en giften. De stichting Ismaël stelt zich ten doel de verspreiding van christelijke lectuur aan de Arabische bevolking in het Midden-Oosten en het verlenen van materiële hulp aan dezelfde doelgroep. Zoals bijvoorbeeld op dit moment aan de door het oorlogsgeweld getroffen in Syrië en aan Syrische vluchtelingen in omliggende landen. Recent zijn het bestuur van de stichting Ismaël en het deputaatschap Bijzondere Noden in een goed en constructief overleg overeengekomen om de fondswerking via de kerkenraden van onze gemeenten ten behoeve van de materiële hulpverlening door de stichting Ismaël te laten plaatsvinden door het deputaatschap Bijzondere Noden. Het deputaatschap heeft zich daarbij bereid verklaard de hulpverlening door de stichting Ismaël aan de Arabische bevolking in het Midden-Oosten financieel te ondersteunen. Zoals dit nu ook reeds plaatsvindt met betrekking tot de hulp aan Syrische vluchtelingen. Door deze samenwerking hopen stichting en deputaatschap onder Gods zegen te komen tot een adequate en efficiënte verlening van hulp aan onze vele noodlijdende naasten in het Midden Oosten.

L. van der Maas, algemeen secretaris
deputaatschap Bijzondere Noden
A. Moerdijk, secretaris stichting Ismaël

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 7 JULI 2013

Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Alblasterdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Apeldoorn 15.00 uur (H.D.) ds. G. van Manen; Arnhem 16.00 uur (H.D.) ds. J.S. van der Net; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. L. Terlouw; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. D. de Wit; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. G. Bredeweg; Beekbergen 19.00 uur stud.

P.D. den Haan; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Berkenwoude 10.00 uur ds. H. Paul; Bodegraven 10.00 uur ds. J.S. van der Net en 18.30 uur ds. M.J. van Gelder; Borsselle 14.00 uur ds. C. Sonneveld; Boskoop 19.00 uur ds. L. Terlouw; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. W. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 15.30 uur ds. M.J. van Gelder; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Den Helder 10.00 en 16.00 uur stud. H.

Brons; Deventer 10.00 en 15.00 uur stud. P.D. den Haan; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. J. Schipper; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. H. Hofman; Drachten 9.30 en 19.00 uur ds. P. Melis; Ede (Petrakerk, Lunterseweg 25) 9.30 (H.D.) en 16.00 uur ds. A.A. Brugge; Eindhoven 15.30 uur ds. P. Mulder; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 18.00 uur ds. J.M. Kleppe; Enkhuizen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enter 9.30 uur ds. A. Moerkerken; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; 's-Gravenhage 15.30 uur ds. W. Harinck; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur stud. H.A. van Zetten; 's-Gravenzande 16.30 uur (H.D.) ds. J. Driessen; Groningen 10.00 en 16.00 uur (openb.bel.) ds. J.B. Zippro; Haamstede 10.00 en 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Hardinxveld-Giessendam 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur kand. C. van Ruitenburch; Herkingen 14.30 uur ds. J. Schipper; Hilversum 18.30 uur ds. A.A. Brugge; Hoofddorp 15.15 uur ds. A.B. van der Heiden; Hoogeveen 9.30 en 15.30 uur ds. D.W. Tuinier; Hoogvliet 19.00 uur ds. G. Clements; Houten 15.30 uur (H.D.) ds. J.J. van Ekeveld; Kampen 9.30 uur ds. J. IJsselstein; Kamperland 14.00 uur ds. C. van Krimpen; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. C. Sonneveld; Kruijningen 9.30 en 14.00 en 18.00 uur ds. J.W. Verweij; Leerdam 10.00 uur ds. M.J. van Gelder en 15.00 uur ds. F. Mulder; Leiderdorp 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Lelystad 19.00 uur ds. J. IJsselstein; Marknesse 19.00 uur (H.D.) ds. A. Schot; Meliskerke 9.30 en 19.00 uur ds. G.J.N. Moens; Middelburg-Zuid 9.30 en 16.00 uur ds. J.J. Tanis; Middelharnis 9.30 uur ds. S. Maljaars en 18.00 uur (H.D.) ds. C. Hogchem; Mijdrecht 15.30 uur ds. A.J. de Waard; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. A. Vermeij; Nieuwdorp 14.00 uur ds. C.J. Meeuse; Nieuwerkerk 15.00 uur kand. J. van Laar; Nijkerk 19.00 uur ds. B. Labee; Nisse 14.30 uur stud. H.A. van Zetten; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur (H.D.) ds. A. Schot; Ooltgensplaat 14.30 uur (H.D.) ds. E. Bakker; Oostburg 18.00 uur ds. R.A.M. Visser; Oosterend (Texel) 10.00 en 16.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Oosterland 10.00 en 18.30 uur kand. J. van Laar; Oostkapelle 9.30 en 15.00 uur ds. C. Hogchem; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Opperdoes 19.00 uur stud. H. Brons; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur (afscheidsdienst) ds. G. Pater; Ouddorp 18.30 uur ds. C. Harinck; Oude-Tonge 10.00 en 18.00 uur stud. H.

van der Heiden; Poortugaal 9.30 uur ds. C. Neele; Puttershoek 15.30 uur (H.D.) ds. S. Maljaars; Rhenen 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 14.30 uur ds. H. Hofman; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 15.00 uur ds. A. Schreuder; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. A. Schreuder; Rilland-Bath 14.00 uur ds. A. Verschuure; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 en 16.30 uur ds. J. Mijnders; Rotterdam-Centrum 19.00 uur ds. M. Joosse; Rotterdam-IJsselmonde 15.00 uur ds. W.J. Karels; Rotterdam-Zuidwijk 15.00 uur ds. A.T. Huijser; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. E. Bakker; Scheveningen 15.30 te 's-Gravenhage; Sint Philipsland 9.30 en 14.30 uur stud. W.A. Zondag; Sliedrecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 19.00 uur ds. W. Visscher; Sprang-Capelle 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. G. Hoogerland; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. K. Boeder; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. G. Mouw; Urk 10.00 (H.A.) en 17.00 uur ds. J. van Belzen; Utrecht 10.00 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Veen 9.30 uur ds. M. Joosse; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur (H.D.) ds. B. Labee; Vlaardingen 19.00 uur ds. W. Silfhout; Vlissingen 18.30 uur ds. R. Kattenberg; Waarde 9.30 uur ds. C. Harinck; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. M. Mondria; Wageningen 10.00 uur ds. J.M. Kleppe en 18.30 uur ds. K. Boeder; Werkendam 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. C. van Krimpen; Wierden 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; Woerden 10.00 uur ds. J. Driessen en 16.30 uur ds. H. Paul; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Zwijndrecht 19.00 uur kand. C. van Ruitenburch; Zwolle 9.30 en 19.00 uur ds. A.J. Gunst.

■ DINSDAG 9 JULI 2013

Den Helder 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Drachten 19.30 uur ds. M. Mondria; Emmeloord 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Enter 19.30 uur ds. J.S. van der Net; Poederoijen 19.30 uur ds. J. van Belzen; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. E. Bakker; Uddel 19.30 uur ds. G. Mouw; Veen 19.30 uur ds. G. van Manen; Westkapelle 19.30 uur ds. C.A. van Dieren.

■ WOENSDAG 10 JULI 2013

Barneveld-Zuid 19.30 uur ds. G. Brede-
weg; Boskoop 19.30 uur stud. H.A. van
Zetten; Goudswaard 19.30 uur ds. G.J.N.
Moens; 's-Gravenpolder 19.30 uur ds. A.
Schot; Hilversum 19.45 uur ds. A. Vermeij;
Hoogvliet 19.45 uur ds. W. Harinck; Hou-

ten 19.45 uur ds. M.J. van Gelder; Kam-
perland 19.30 uur ds. S. Maljaars; Katwijk
aan Zee 19.45 uur ds. J.J. van Ekeveld;
Krimpen a/d IJssel 19.45 uur ds. K. Boeder;
Kruijningen 19.30 uur ds. C.A. van Dieren;
Leerdam 19.30 uur ds. W. Visscher; Leider-
dorp 19.30 uur stud. H. Brons; Meeuwen
19.30 uur ds. G. Mouw; Oosterend (Texel)
19.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Opperdoes
19.30 uur ds. A.J. de Waard; Ridderkerk
15.00 uur (bevestigingsdienst) ds. M.
Joosse en 19.30 uur (intrededienst) ds. G.
Pater; Rilland-Bath 19.30 uur ds. P. Mulder;
Stad aan 't Haringvliet 19.30 uur ds. A.A.
Brugge; Tholen 19.30 uur ds. G. Beens;
Wageningen 19.30 uur ds. J. van Rijswijk;
Zwolle 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder.

■ DONDERDAG 11 JULI 2013

Berkenwoude 19.30 uur ds. L. Terlouw;
Borssele 19.30 uur ds. C. Hogchem; Ca-
pelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. G. Bre-
deweg; Kootwijkerbroek 19.30 uur ds.
G. Beens; Krabbendijke 13.30 uur (huw.
bev.) ds. C. Sonneveld; Krimpen a/d IJssel
14.00 uur (huw.bev.) ds. P. Mulder; Meeu-
wen 14.00 uur (huw.bev.) ds. W.J. Karels;
Mijdrecht 19.30 uur ds. G. Hoogerland;
Naaldwijk 19.45 uur ds. M. Mondria; Nieu-
werkerk 19.30 uur ds. M. Karens; Nieuwe-
Tonge 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Nijkerk
19.30 uur ds. G.J. van Aalst; Oostvoorne
19.30 uur ds. L. Blok; Ouddorp 19.30 uur
ds. C. Sonneveld; Scheveningen 19.30 uur
ds. W.J. Karels; Westzaan 19.30 uur ds. F.
Mulder.

■ VRIJDAG 12 JULI 2013

Houten 19.15 uur (huw.bev.) ds. J.S. van
der Net; Krabbendijke 13.00 uur (huw.
bev.) ds. C. Sonneveld; Nunspeet 13.45
uur (huw.bev.) ds. A. Schot; Terwolde - De
Vecht 13.45 uur (huw.bev.) ds. K. Boeder.

■ ZATERDAG 13 JULI 2013

Capelle a/d IJssel-West 15.00 uur (doven-
dienst) ds. G.J. van Aalst.

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 7 JULI 2013

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alk-
maar) 10.00 uur evang. G. Baan; Amster-
dam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00
uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinses-
selaan 6 l) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van
Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven
2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser;
Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en
18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde
toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

ADVERTENTIES

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Randburg geeft met droefheid kennis dat de Heere op Zijn tijd heeft weggenomen haar oud-ambtsbroeder, de heer

Marinus Boer

op de leeftijd van 76 jaar en 6 maanden.

Met de aan hem geschonken gaven heeft hij van januari 1984 tot oktober 1991 als diaken en van december 1993 tot augustus 2009 als ouderling, onze gemeente mogen dienen.

We wensen mevrouw Boer, de kinderen en de kleinkinderen van harte de ondersteuning des Heeren toe in dit smartelijke verlies en Hij heilige de roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad: J.B. Tijssen, preses
J.J. Schinkel, scriba

22 juni 2013
Randburg, Zuid-Afrika

KEUKENHOF SLIEDRECHT

Zoekt u een nieuwe keuken? Of uw keuken renoveren?

Bezoek onze showroom
of kijk op onze website
www.keukenhof-sliedrecht.nl
Leeghwaterstraat 25
3364 AE Sliedrecht
0184-422297

LUNTEREN Kom tot rust
in onze gerenoveerde
vakantievilla 'Hertenweide'
12 persoons, van alle gemakken
voorzien. Info: 06-30987189
www.hertenweide.nl

In buitengebied van Dalfsen
luxe 7 pers.vakantiewoning te huur.
Nog enkele weken vrij.
Huur incl. bedlinnen.
Hoogseizoen €595,- per week all-in.
jvlastuin@klikSAFE.nl, 06-40969950

KRABBENDIJK:
te koop Dorpsstraat 59
Prachtige, sfeervolle woning met
zeer veel ruimte, zowel binnen
als buiten. Fraai aangelegde tuin.
Uitermate comfortabel. Er zijn o.a.
de volgende vertrekken: zeer ruime
kamer met serre, ontvangstruimte,
kantoor van 120 m2, 6 slaapkamers,
garage. Dichtbij kerk en school.
Vraagprijs € 399.000.
Graag nodigen wij u uit voor een
bezigting van dit bijzondere
object. Tel. 0113-503688.

in- en verkoop antiquariaat
www.hoeksteenboekhandel.nl

Vakantiewoning "Haus Irmgard"
Gelegen op de Hunsrück (Duitsland)
± 25 km vanaf de moezel en
± 25 km vanaf de Rijn.
25 slaappleatsen, onderverdeeld in
div. appartementen.
www.hausirmgard.nl 0621291825

Vakantie
Welkom op Grevelande.
Samenhorig vakantie beleven.
Op loopafstand van **kerk**
Geniet van rust en ruimte,
op onze boerenlandcamping.
Vlakbij Grevelingmeer en kerk.
20 km van Noordzee en Zeeland.
Luxe **sanitair** en **kruidentuin**.
Gemeenschapsruimte.
www.Grevelande.nl 0187-669317
Fam. Lies en Beijke v.d. Velde

Het deputaatschap voor evangelisatie in Nederland en België zoekt een:

Algemeen secretaris

Van sollicitanten wordt verwacht dat zij:

- Van harte in onze gemeenten staan
- Affiniteit hebben met het evangelisatiewerk
- Ervaring hebben in het besturen en leidinggeven
- Een HBO werk- en denkniveau hebben
- Zowel schriftelijk als mondeling goed kunnen communiceren
- Een goed administratief inzicht hebben
- Ervaring hebben in organisatie, fondswerving en PR
- Bereid zijn ook in de avonduren te werken
- Hun medewerking verlenen aan een assessment.

Wij bieden:

- Een volledige werkweek
- Een inschaling afhankelijk van leeftijd en ervaring.

Voor inlichtingen kunt u contact opnemen met de heer K. Bel. Tel. 06-41938146
of k.bel@klikSAFE.nl. Sollicitatiebrieven dient u voor 31 juli 2013 te zenden naar
de secretaris prof. dr. ir. A.G. Bregman, Van Koppenweg 15, 2672 EG Naaldwijk.

Te huur: gemeubileerde woning
in **Barneveld**. V.a. 15 augustus.
Info: 0619095854

Vakantiewoning 2-4 pers.
in Meteren omg. **Geldermalsen**.
www.dehooibergmeteren.nl

Kom naar onze traditionele
flakkeese zendingsmarkt
op D.V 13 juli van 9.00- 15.30 uur!
Op het terrein van firma Mijnders,
Provinciale weg 1 in Melissant.
Dit jaar hebben we als thema:
'Proef de markt'.
Opbrengst is voor de MAF.
Tot dan! Voor meer informatie:
<http://flakkeesezendingsmarkt.123website.nl/>

Boekhandel
De ZONNEBLOEM
Dorpsstraat 164 - Scherpenzeel (gld)
033-2774355
www.boekhandeldezonnebloem.nl

Voor het leveren en leggen van **na-
tuurstenen- en keramische vloeren**.
Alleen **eerste klas kwaliteit** en steeds
de **laagste prijs**. **Tegelzettersbedrijf**
J. Slingerland, 0184-611917.

Van Horssen bv

BOEKHANDEL & UITGEVERIJ

Dorpsstraat 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 - info@van-horssen.com
www.van-horssen.com

Het juiste adres voor:

Bijbels, Theologische boeken, Leesboeken
voor jong en oud, Voordeelboeken,
Tweedehands, CD's en bladmuziek.

Voordelig met het hele gezin in eigen sfeer naar zon, water en bergen?

Voor € 495,- all-in per week staat
uw stacaravan in Oostenrijk klaar.
Nederlandstalige kerkdiensten en
recreatieactiviteiten voor jong en
oud. Meer info bel 055 3030083
of www.es-vakanties.nl

Fort Macleod, Alberta-Canada.

Landelijk gelegen **vakantie-
woning** te huur. Van alle gemakken
voorzien, met veel privacy.
Ga voor meer info naar;
www.roelofsen.ca
of bel; 001-403-553-0299
(het is hier 8 uur vroeger!)

EEN RIJKGEZEGENDE FAMILIE

8,95

R. van Kralingen

EEN RIJKGEZEGENDE FAMILIE

Gods genadewerk in het geslacht Aversch

In dit boekje wordt verhaald van het genadewerk Gods in het geslacht Aversch. Deze rijkgezegende familie uit Rijssen kende naar het geestelijke een nabij leven en naar het uitwendige een afhankelijk leven.

Met name vader Bartus (1892-1967) en zoon Gerrit Jan (1928-1967) worden in dit boekje voor het voetlicht geplaatst.

Geb. 64 blz.

verfijgbaar bij de boekhandel

Uitgeverij Boekhandel

Gebr. Koster
Nairacstraat 17, 3771 AW Barneveld
Tel. (0342) 41 69 86

www.gebrkoster.nl

KO1376

Vakantie Oostenrijk:

Te huur: luxe Chalet en
Appartementen 2-9 pers.,
in omg. Saalbach-Hinterglemm /
Zell am See, Kerkdiensten
tijdens zomervakantie.
Info: 0180-322181 / 06-51166845

Vakantiewoning, boerderij met
paarden. In **Sauerland** (Duitsland)
2 uur met de auto vanaf de Neder-
landse grens. Schitterende natuur.
Tel. 0049-2354 3293
www.hornbruch.de.vu

BED & BREAKFAST "ALBLASSERWAARD".

Kom genieten van de
Alblasserwaard en de randsteden
En boek een B&B in Sliedrecht.
Inl. c.h.es@hetnet.nl / 0184-634267

Te koop in Neder-Betuwe.

Vrijstaande jaren 30 woning.
Geschikt voor zorgwoning,
dubbele woning, kantoor aan huis,
etc., prijs n.o.t.k.
Reacties: multiwoning@kliksafe.nl

GARDEREN EN PUTTEN.

Te huur, op rustige parken,
vakantiewoningen t/m 14 pers.
Inl. c.h.es@hetnet.nl / 0184-634267

De Verrassing
Bungalowpark

Zoek en boek uw
Texel-vakantie!

Texel
op zijn
best!

www.deverrassing.nl
Of bel: 0222 31 89 06

T.H. Last minute. 7 pers. chalet van
part. op camp. De Wolfskuylen.
Tel. 0341-561699 / 0623735516.

www.refoboek.com

4.000 2eh.(muziek)boeken
+Nieuw!.Cd's! Boekhandel
Tolle Lege 0186-654124
DV13/7 Flakkeese zendingsmarkt

HARKES *Persoonlijke zorg
voor uw begrafenis*

Telefoon (0172) 21 21 22
Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop
*Wij verzorgen alleen begrafenis
Dag en nacht bereikbaar - overal te ontbieden*

Brand- en inbraak-
Telecommunicatie
Airconditioning
CV-onderhoud
Elektra
Ventilatie
Loodgieter
beveiliging

AKTIE bv

Koeling in uw Kerk(gebouw)
Voor elk probleem? Bel AKTIE
Tel: 010-4517471
CO2 metingen
Advies en installatieburo
Voor een vrijblijvende offerte
aktie@kliksafe.nl

*Orgelmakerij
Boogaard*

Gravenstraat 4
7461 TN RIJSEN
Telefoon 0548-521637
Telefax 0548-544904
Nieuwbouw-Restauratie-Stem- en onderhoudswerk.

WELKOM OP DE CGO

Weleens gedacht aan een toerustingscursus?

Welke vakken? Bijbelkunde, Dogmatiek, Ethiek, Kerkelijke oriëntatie, Kerkgeschiedenis, Bijbelse oudheidkunde, Sekten en stromingen en Apologetiek

Inhoud vakken: Informatie op website
Waar? Op zaterdagochtend in Goes, Dordrecht, Amersfoort, Kampen en Rijssen.
Op donderdagavond in Gouda.

Info: www.cgo.nu
Directeur: jh.mauritz@cgo.nu
Voorlichter: voorlichting@cgo.nu

CURSUSGODSDIENSTONDERWIJS

*Dagbesteding
Op eigen steer*

De Betuwehof Zorg
Dagbesteding ouderen - Achterberg

contact: Bert of Julia Hak
tel: 0317 - 6 18 18 0
info@betuwehof.nl
www.betuwehof.nl

KLASSIEKE ORGELS...

Johannes Eminent
Domus Monarke
Cantilena enz.

Ruime ervaring in zaal- en kerkorgels

Stolk Orgels

NIEUWERKERK A/D IJSSEL
Vrijheidslaan 55 - tel. (0180) 31 56 52

Krabbendijke
Nederhemert Nrd.
Papendrecht

www.stolkorgels.nl

Psychologenpraktijk
Brouwer

- Onderzoek
- Advies
- Begeleiding
- Behandeling

25 jaar
Professionele hulpverlening

Ook in de toekomst zijn we u graag van dienst!

Informatie en aanmelding:
T 0180 - 42 69 55
E info@psychbrouwer.nl
I www.psychbrouwer.nl

Vestigingen in: Ridderkerk, Barneveld en Meteren

de Beukelaar
boekhandel

Laan 15 | 8071 JG Nunspeet T. (0341) 25 05 93
E. info@boekhandeldebeukelaar.nl
I. www.boekhandeldebeukelaar.nl

Een boek dat je pakt...

De Saambinder
Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:
ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur: ds. C. Neele

Meditaties aan:
ds. C. Neele,
Egge 28, 3171 DE Poortugaal,
tel. 010-5017707
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd:
Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:

Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop,
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen **uiterlijk donderdag** vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties **uiterlijk maandagmorgen 9 uur**.

Advertenties € 1,05 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-
abbonementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 12,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 24,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres

Noord-Amerika:
Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188,
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
e-mail: purlin@sympatico.ca

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

NIEUW

uw eigen chalet op Camping Schoolzicht

Ons nieuwe terrein begint aardig te vullen. Kom deze zomer vrijblijvend eens kijken.

Wellicht is het iets voor u!

Royale kavels

Rust en privacy

Zondagsrust

ook enkele jonge gebruikte chalets te koop

INFORMEER NAAR DE MOGELIJKHEDEN (0118) 58 33 33

Camping Schoolzicht

Brouwerijweg 5 - Aagtekerke
www.schoolzicht.nl

WELKOM OP DE CGO

Welkom op de CGO-cursus voor onderwijsgevenden

De CGO start in Amersfoort met een speciale cursus voor leerkrachten in het basisonderwijs.

Lesprogramma: 14 zaterdagochtenden van 8.30-12.30 uur (drie lessen per ochtend)

Start: D.V. zaterdag 7 september 2013. In de schoolvakanties wordt geen les gegeven.

Vakken:
- Bijbelkunde - drs. B. van Ojen
- Lessen uit de Institutie - H. van Dam MA
- Dogmatiek/apologetiek - ds. W. Visscher

Cursisten ontvangen een certificaat van deelname als er minimaal 36 lessen zijn bijgewoond. Opgave is mogelijk via de school of rechtstreeks via de website van de CGO: www.cgo.nu

CGO
CURSUSGODSDIENSTONDERWIJS

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
G. WEGENAAR

Tel.: (0318) 526641

Bgg.: (06) 53638114

24 uur per dag bereikbaar

Buurtlaan West 26
3905 JR Veenendaal

Wij verzorgen uitsluitend begrafenissen
www.wegenaar.nl

Alle nieuwe titels
www.deroeboeken.nl
078 - 6124081

PRAKTIJK FIDUCIA
Psychosociale hulpverlening en contextuele therapie

In *vertrouwen* met jezelf en anderen

Werken aan verandering;
verbetering of acceptatie van
**persoonlijke, relatie- of
familieproblemen.**

www.praktijkfiducia.nl
06 - 29 41 51 47

begravenisverzorging
Den Hollander

Begravenissen in Den Haag, Westland, Gouda,
Rotterdam, Vlaardingen en omstreken.
Wij verzorgen alleen begravenissen.

Dag en nacht bereikbaar.

P.N. den Hollander
T. den Hollander

Tel. 010 - 4600509

www.begravenisverzorgingdenhollander.nl

kina
begravenisverzorging

D.W. Schipper
010-458 31 12
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

*Huwelijksbureau voor
Gereformeerde Gezindte.*

Voor alleenstaanden die op zoek zijn naar een partner
uit de EIGEN achterban.

*Huwelijksbureau voor
Gereformeerde Gezindte.*

is landelijk werkend.
Voor meer informatie kijkt u op:
www.HvGG.nl of belt u 06 130 28 26 0.

VAN STAVEREN

Begravenisverzorging

Sumatrastraat 11 ~ 2405 EM Alphen aan den Rijn

Dag en nacht bereikbaar, in elke regio

(0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begravenissen

Praktijk den Uijl verleent hulp bij

- Verlies- en rouwverwerking
- Seksueel misbruik en seksverslaving
- Opvoedingsvragen en opvoedingsondersteuning
- Laag zelfbeeld en faalangst
- Problemen binnen huwelijk, gezin en/of relatie
- Weinig zelfvertrouwen
- Arbeidsproblemen en burn-out
- Vragen rondom persoonlijkheid en gedrag
- Talent en hoogbegaafd
- Andere problemen waar u mee 'zit' en over wilt spreken

Praktijk den Uijl
psychosociale hulpverlening & contextuele therapie

Wormerhoek 14M
2905 TX Capelle a/d IJssel

010 - 7 411 411
06 - 438 585 08
info@praktijkdenuijl.nl

We hebben gesprekslocaties in
Capelle a/d IJssel, Barneveld en Yerseke

www.praktijkdenuijl.nl

www.vakantie-elspeet.nl

RST
Zorgverleners

Verpleging & Verzorging

“Fijn dat ik nog thuis
kan blijven wonen”

Verpleging & Verzorging door
medewerkers met een reformatische
identiteit, dat is **een vertrouwd idee.**
Meer informatie? www.rstzorg.nl
of bel 0342 - 42 23 24.

RST Zorgverleners biedt ook **kraamzorg**
en **huishoudelijke hulp**

ANDANTE
-orgelcentrum-

Uw dealer van
**Johannus
Monarke
Content
Domus**

In onze winkel is een ruim assortiment
bladmuziek aanwezig (ook klavar).

www.andanteorgels.nl

A. van Ostadelaan 35 VEENENDAAL, t. 0318 - 50 50 63, info@andanteorgels.nl